

نگاه

اقتصاد آب و ضرورت اجرای تفکر سیستمی

یک‌بار و برای اولین بار در عمرم، نقشه مسیر زاینده‌رود را از مبدأ تا مقصدش بر روی نقشه هوایی مرور کردم: از کوه‌های زاگرس مرکزی تا تالاب گاوخونی. این همه زمین کشاورزی مرا به فکر فرو برد: اقتصاد صاحبان این زمین‌ها و خانواده‌های‌شان الان در چه وضعیتی است؟ غم عجیبی سراسر وجودم را فرا گرفت و یکایک پدران خانواده، همسران و فرزندان‌شان جلوی چشمانم آمدند. وضعیت رودخانه کارون که دیگر رودخانه پراهمیت و استراتژیک ایران است هم بهتر از زاینده‌رود نیست. ضمن اینکه از تمام آثار سوء روانی، اجتماعی و حتی سیاسی خشکی رودخانه‌ها فکتور می‌گیرم و فقط به مبحث موردنظر خود می‌پردازم. با این مقدمه و به بهانه پررنگ شدن زمزمه‌های کمبود آب و خشکسالی در این روزها، وظیفه خود دانستم سطوری را بنویسم و ضمن هشدارهای لازم، توصیه‌ها و نظرات مشورتی خود را نیز ارائه نمایم؛ باشد که مورد توجه دلسوزان و خادمان مردم و کشور قرار بگیرد. در اقتصاد ملی، ما یک تفکر سیستمی نداریم…

فرصت امروز

برای کسب و کار آفرینی

گرائی قیمت کارخانه‌های خودرو و افت نرخ بازار

شنای خودروسازان خلاف جهت ارز

ایرانیان دست از شبکه اجتماعی نوظهور می‌کشند؟

سورپرایز کلاب هاوس

حرکت کرد. مثلا کاربران اینستاگرام فقط می‌توانستند عکس به اشتراک بگذارند یا دقیق‌تر آنکه قالب پایه به اشتراک‌گذاری عکس سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در خردادماه، بعد است که استقبال کاربران ایرانی از کلاب هاوس کمتر شود و احتمالا کاربران بیشتری در روزهای حذافصل انتخابات ۲۸ خردادماه در اتاق‌های صوتی این شبکه اجتماعی حضور پیدا می‌کنند.

از سوی دیگر، چرایی استقبال از پلتفرم کلاب هاوس در چند ماه گذشته به مسئله جامعه‌شناسان و روانشناسان اجتماعی تبدیل شده و این سوال برای آنها مطرح شده که چرا کلاب هاوس این‌همه مخاطب دارد؟ در این راستا، انجمن علمی، دانشجویی روزنامه‌نگاری دانشگاه علامه طباطبائی تهران به تازگی یک برنامه زنده اینستاگرامی در مورد چیستی کلاب هاوس برگزار کرد و در این برنامه، این پلتفرم نوپدید را از منظر رسانه‌ای مورد تجزیه و تحلیل قرار داد. در این نشست اینستاگرامی، آرین ابراهیمی‌نژاد، پژوهشگر حوزه ارتباطات و مدیر دفتر مطالعات تنظیم‌گری ساترا به اهمیت بررسی تاریخ رسانه‌ها اشاره کرد و گفت: پلتفرم کلاب هاوس به کاربران حس در لحظه بودن و تجربه ارتباطی بی‌واسطه را منتقل می‌کند و از آنجایی که گفت‌وگومحور است، کسورهای خاورمیانه‌ای اقبال بیشتری به این پلتفرم نشان داده‌اند. به اعتقاد این پژوهشگر ارتباطات، از حوالی سال ۲۰۱۰ میلادی، انقلاب بزرگی در بازار رسانه‌های اجتماعی شکل گرفت. این انقلاب با آمدن اسنپ‌چت و اینستاگرام رخ داد. وقتی از واژه انقلاب استفاده می‌کنیم، یعنی تا قبل از این پلتفرم‌ها چندان نمی‌توان از چیزی به اسم «رسانه اجتماعی» سخن به میان آورد. به این ترتیب، از زمان تولد اینستاگرام و اسنپ‌چت، جنس اشتراک‌گذاری به سمت قالب‌های خاص محتوایی

کرونا، سواد دیجیتالی سالمندان را افزایش داد

کانالیزور کرونا در رشد سواد دیجیتالی

بین نسل جوان و سالمند استرالیا کمتر شده و این خبر خوبی برای صنعت فناوری و ارتباطی این کشور به‌شمار می‌آید. براساس آمارها همچنین بیش از ۷۷درصد استرالیایی‌ها در شش ماه گذشته حداقل از یک اپلیکیشن برای تماس صوتی، تصویری یا ارسال پیام استفاده کرده‌اند.درحالی‌که این رقم در دوران پیش از کرونا ۶۷درصد بوده است. در استرالیای بیشتر کاربران از فیس‌بوک استفاده می‌کنند و میزان محبوبیت این شبکه اجتماعی به ۹۳درصد رسیده است و پس از آن یوتیوب با ۷۳درصد، اینستاگرام با ۷۷درصد و واتساپ با ۶۸درصد قرار دارند.عمول‌ترین اپلیکیشن مورد استفاده برای برقراری ارتباط در این کشور در میان سالمندان و سایر شهروندان از ماه ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۰ که اوج بحران کرونا در این کشور محسوب می‌شد، فیس‌بوک مستجر با ۶۶درصد بود و پس از آن روم با ۴۳درصد قرار داشت و ۳۹درصد کاربران هم از واتساپ استفاده کردند. این گزارش همچنین حاکی از کاهش میزان استفاده کاربران استرالیایی از سرویس‌های اینترنت ثابت در همه گروه‌های سنی به جز ۷۵سال به بالا دارد. میزان استفاده از فکشر از اینترنت ثابت نسبت به سال ۲۰۱۹ هیچ تغییری نداشته است. به موازات کرونا در این کشور مجبور شدند برای تغییرات زیادی پدید آورد. هر چند بی‌توجهی‌های دونالد ترامپ به ویروس کووید-۱۹ کوچک شمردن آن، باعث زيان‌های مالی و جانی زیادی در بین شهروندان آمریکایی شد، اما کمپانی‌های فناوری از همان روزهای

شاخص بورس تهران با رشد ۲۱ هزار واحدی به محدوده حمایتی نزدیک شد

سه‌شنبه سبز بورس

فرصت امروز: شاخص بورس تهران در معاملات روز سه‌شنبه بیش از ۲۱ هزار واحد رشد کرد و به محدوده حمایتی نزدیک شد. شاخص کل بورس از همان اولین ساعات معاملات بیست و یکمین روز اردیبهشت ماه رشد خیره‌کننده‌ای داشت و تنها در یک ساعت نخست حدود ۱۲ هزار واحد افزایش پیدا کرد، تا در پایان معاملات روز سه‌شنبه با رشد ۲۱ هزار و ۹۳۴ واحدی در ارتفاع…

مجادله پولی دولت و بانک مرکزی همچنان ادامه دارد

پیدا و پنهان استقراض ۱۳ میلیارد دلاری

فرصت امروز: مجادله پولی رئیس کل بانک مرکزی و رئیس سازمان برنامه و بودجه از ابتدای سال ۱۴۰۰ و در فاصله کمتر از چند ماه تا پایان کار دولت، شکل جدی‌تری به خود گرفته است. در آغازین روزهای سال جدید بود که عبدالناصر همتی از چاپ پول برای جبران بخشی از بودجه سال‌های ۹۸ و ۹۹ سخن گفت و افزود که در این سال‌ها و به واسطه چاپ پول، تورم افزایش یافته است. این صحبت همتی، واکنش‌های زیادی را برانگیخت و در صدر آن، محمدباقر نوبخت، «استقراض دولت از بانک مرکزی» را رد کرد و گفت که این حرف بی‌اساسی است…

۳

توسعه پایدار منطقه‌ای دیگر معطل سند آمایش سرزمین نیست

توسعه متوازن در افق ۱۴۲۴

۲

مدیریت و کسب‌وکار

بازاریابی در اینستاگرام و چالش جذب فالوور بیشتر

بازاریابی در اینستاگرام یکی از مهمترین اهداف هر برندی محسوب می‌شود. بسیاری از برندها برای موفقیت در این فضا به طور مداوم سرمایه‌گذاری‌های کلان انجام می‌دهند. اگر شما در این دسته از برندها جای دارید، شاید در حال اتلاف بودجه کسب و کارتان هستید. امروزه بازاریابی در اینستاگرام نیاز به صرف هزینه‌های بالا ندارد. شما هر چقدر هم که بودجه فراوانی برای بازاریابی در اینستاگرام داشته باشید، در صورت بی‌توجهی به تکنیک‌های کاربردی امکان جذب فالوور نخواهید داشت. بدون تردید جذب فالوور برای برندها یکی از مهمترین اهداف بازاریابی محسوب می‌شود. کسب و کار شما بدون فالوور در فضای اینستاگرام بیش از اندازه تنها خواهد بود بنابراین اگر شما فرصت تاثیرگذاری مناسب بر روی…

۸

از ارتباط بی‌واسطه را تجربه می‌کنند این موضوع در کلاب هاوس به صورت برجسته‌تری تبلور پیدا کرده یعنی سازندگان کلاب هاوس تلاش زیادی برای شکل گیری یک ارتباط بی‌واسطه خرج کردند. آنها امکان‌هایی را فعال کردند که مخاطب حس در لحظه بودن بیشتری نسبت به فضاهای دیگر را ممکن کنند. مثلا یکی از قوانین کلاب هاوس، ممنوع بودن ضبط کردن اتاق‌های گفت‌وگوست. این موضوع باعث می‌شود که تجربه همزمان، بی‌واسطه و در لحظه به کاربر منتقل شود و او احساس کند که اگر در این اتاق گفت‌وگو شرکت نکند، آن را از دست خواهد داد. مدیر دفتر مطالعات تنظیم‌گری ساترا با اشاره به تجربه صوتی بودن کلاب هاوس اضافه کرد: اگر به ابتدای همه‌گیری کرونا نگاه کنیم، افزایش میزان برنامه‌های زنده ویدئویی را شاهد هستیم. برنامه‌های زنده ویدئویی چند خصلت داشت که با فضای صوتی زنده متفاوت بود، مثلا اینستاگرام امکان نشان دادن بیش از چهار نفر به صورت همزمان را نداشت، اما کلاب هاوس گویی امکانات مهمی را فعال کرده باشد، در مقایسه با سایر برنامه‌های تلویزیونی عمومی‌تر و گفت‌وگومحورتر است. در کلاب هاوس چیزی به اسم تهیه‌کننده و سیستم پخش وجود ندارد و یک ساختار رفت و برگشتی بر این فضا حاکم است. به نظر می‌رسد سه خصلت مبتنی بر صوت بودن، همزمان و بی‌واسطه بودن و مبتنی بر گفت‌وگو بودن از مهمترین خصلت‌های کلاب هاوس است. این پژوهشگر حوزه ارتباطات با بررسی جستارها و نوشته‌های ژورنالیستی در مورد کلاب هاوس به انتقادات کاربران و کارشناسان در مورد ساختار این پلتفرم اشاره کرد و گفت: مدیران اتاق‌های گفت‌وگو در کلاب هاوس از اختیار زیادی برخوردار هستند. تعبیری که از این ماجرا مطرح شده این بود: «پلتفرم

دیکتاتوری مدیران گفت‌وگو». مدیران اتاق‌ها در کلاب هاوس در واقع همه‌کاره هستند. می‌توانند یک نفر را بیرون بینازند یا میکروفون او را قطع کنند. از طرف دیگر می‌توانند ترتیب گفت‌وگو را تنظیم کنند. از طرف دیگر به نظر می‌رسد که خصلت تبعیه مدیران گفت‌وگو مبتنی بر فرهنگ سلبریتی و یا اینفلوئنسرینگ است، زیرا کسی می‌تواند اتاق پرجمعیت و فعالی تشکیل دهد که شناخته‌شده باشد. او در پایان با بیان اینکه برنامه کلاب هاوس در کشورهای عربستان، اسارات، عمان و عراق و البته ایران مورد اقبال بیشتری قرار گرفته است، گفت: به نظر می‌رسد در جوامع خاورمیانه‌ای، امکان ارتباط افقی و دایالوگی بیشتر است به همین خاطر اقبال به این پلتفرم در این مناطق زیاد است. از آنجا که کشورهای خاورمیانه‌های ارتباطی با منطق داشته باشند. محتوا پادشاه است. از این منظر، گویا برگ برنده کلاب هاوس خاورمیانه‌ای است. پس آنچه باعث ارتقای آن شده بیش از آنکه خصلت جدیدبودن آن باشد، خصلت صوتی‌بودن، در لحظه بودن، افقی بودن، و همزمان بودن است که به محتوا ارتباط دارد و عنصر اصلی فهم این پلتفرم است.

موارد خرد نمی‌شود و به روحیه و تنهایی آنها نیز اهمیت داده شده است. به‌همین دلیل برنامه‌های تعاملی ویژه‌ای برای این قشر طراحی شد تا بتوانند با حضور در جلسات بحث و گفت‌وگوی آنلاین، تنهایی کمتری را احساس کنند. همچنین در کانادا نیز برنامه‌های ویژه‌ای برای سالمندان در نظر گرفته شد و اگرچه توانمندی کم بسیاری از سالمندان در استفاده از گوشی و تبلت، مانعی بزرگ محسوب می‌شد و عملا برخی از آنها حتی تلفن هوشمند، کامپیوتر و لپ‌تاپ نیز در اختیار نداشتند ولی تلاش‌های بسیاری برای آشتی دادن سالمندان با دنیای دیجیتال صورت گرفت. کانادا یکی از کشورهای پیشرو در این زمینه بوده و این در حالی است که ۵۰درصد جمعیت سالمند کانادا تلفن هوشمند یا تبلت نداشتند، اما تنها ۲۰درصد آنها پیش از کرونا اپلیکیشن‌های موبایل را دانلود کرده بودند بنابراین با توجه به علاقه کم سالمندان به تکنولوژی‌های نوین ارتباطی، برنامه‌های ویژه‌ای برای آنها در نظر گرفته شد. به عنوان مثال، شرکت «Welbi» نرم‌افزاری را طراحی کرد که به مدیران خانه‌های سالمندان کمک می‌کند گامبه‌گام سالمندان را با فناوری‌های نوین آشنا کنند. این کمپانی فناوری همچنین به کمترشدن فاصله اجتماعی در دوران کرونا توجهی ویژه داشت. به طوری که به دنبال این تلاش‌ها سالمندان کانادا از اپلیکیشن‌های ارسال غذا گرفته تا رادیوهای سلامت و فیس‌بوک بیشتر از قبل بهره‌گرفتند.

بازار کار

نرخ مشارکت کم شد بیکاری بپیود یافت

ریزش اشتغال در تنگنای تحریم و کرونا

تأثیر کرونا و تحریم بر اقتصاد ایران در سال ۱۳۹۹ به کاهش نرخ مشارکت اقتصادی، ریزش شاغلان و انصراف جویندگان کار منجر شده و متأثر از این روند، نرخ بیکاری به ۹.۶ درصد کاهش پیدا کرده است. در حالی که گذشت، با آشفته‌گی مناسبات اقتصاد ایران تحت تأثیر کرونا و انتظارات منفی ایجاد شده در اثر تحریم، نرخ مشارکت اقتصادی کاهش پیدا کرد و نرخ بیکاری به قیمت خروج بخشی از شاغلان و بیکاران از بازار کار تکرر می‌شود. براساس اطلاعات منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران، نرخ بیکاری در سال گذشته به دلیل کاهش ۲.۸ درصدی نرخ مشارکت اقتصادی، به ۹.۶ درصد رسید و همچنین بیش از یک میلیون نفر از جمعیت شاغلان کشور در این سال کاسته شد.

بررسی نرخ بیکاری افراد ۱۵ ساله و بیشتر نشان می‌دهد که ۹.۶ درصد از جمعیت فعال (شاغل و بیکار) بیکار بوده‌اند. بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن است که این شاخص نسبت به سال قبل (۱۳۹۸)، ۱.۱ درصد کاهش داشته است. در سال ۱۳۹۹ همچنین به میزان ۴۱.۳ درصد جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند، یعنی در گروه شاغلان یا بیکاران قرار گرفته‌اند. بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی حاکی از آن است که این نرخ نسبت به سال قبل (۱۳۹۸) ۲.۸ درصد کاهش یافته است.

به گفته مرکز آمار، جمعیت شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر در سال ۱۳۹۹ برابر با ۲۳ میلیون و ۲۶۳ هزار نفر بوده که نسبت به سال قبل بیش از یک میلیون نفر کاهش یافته است. بررسی اشتغال در بخش‌های عمده اقتصادی نیز نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۹، بخش خدمات با ۴۹.۳ درصد بیشترین سهم اشتغال را به خود اختصاص داده و در مراتب بعدی بخش‌های صنعت با ۳۳.۳ درصد و کشاورزی با ۱۷.۴ درصد قرار دارند.

نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله حاکی از آن است که ۲۳.۷ درصد از فعالان این گروه سنی در سال ۱۳۹۹ بیکار بوده‌اند. بررسی تغییرات سالانه نرخ بیکاری این افراد نشان می‌دهد، این نرخ نسبت به سال قبل (۱۳۹۸) ۲.۳ درصد کاهش یافته است. بررسی نرخ بیکاری گروه سنی ۱۸ تا ۲۵ ساله در سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد که ۱۶.۷ درصد از جمعیت فعال این گروه سنی بیکار بوده‌اند. این در حالی است که تغییرات نرخ بیکاری این افراد نشان می‌دهد این نرخ نسبت به سال ۱۳۹۸، به میزان ۱.۲ درصد کاهش یافته است.

بررسی سهم جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر دارای اشتغال ناقص در سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد که ۹.۵ درصد جمعیت شاغل به دلایل اقتصادی (فصل غیر کاری، رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت بیشتر و...) کمتر از ۴۴ ساعت در هفته کار کرده و آماده برای انجام کار اضافی بوده‌اند. این در حالی است که ۳۴.۴ درصد از شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر، ۴۹ ساعت و بیشتر در هفته کار کرده‌اند.

کدام فعالیت‌ها بیشترین حادثه شغلی را دارند؟

جغرافیای استانی حوادث شغلی

نتایج یک پژوهش نشان می‌دهد که بیشترین تعداد حادثه شغلی در سال گذشته مربوط به سقوط کردن و لغزیدن بوده و مردان بیش از زنان در معرض حوادث و آسیب‌های شغلی قرار دارند. براساس گزارش مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت کار، تعداد آسیب‌های شغلی در سال گذشته ۹۲۹۵ مورد بوده که ۹۷.۱ درصد آن مربوط به مردان و تنها ۲.۹ درصد مربوط به زنان بوده است. بررسی عوامل اثرگذار در حادثه شغلی نشان می‌دهد که بیشترین تعداد حادثه شغلی به تفکیک عامل حادثه در سال ۱۳۹۹ عامل سقوط کردن و لغزیدن با ۳۶ درصد و گیر کردن داخل یا بین اشیاء و ماشین با ۲۰.۹ درصد بوده است.

بیشترین آسیب شغلی بر حسب نوع فعالیت نیز به فعالیت ساختن یا با ۳۸.۹ درصد و پس از آن فعالیت صنعت (تولید) با ۳۶ درصد و سایر فعالیت‌های خدمات عمومی با ۸.۹ درصد تعلق دارد. استان‌های تهران، اصفهان و خراسان رضوی بالاترین تعداد آسیب‌های شغلی و استان‌های خراسان جنوبی، چهارمحال و بختیاری و سیستان و بلوچستان کمترین تعداد را به خود اختصاص داده‌اند. در سال ۱۳۹۹ در حالی تعداد آسیب‌های شغلی ۹۲۹۵ نفر گزارش شده که این تعداد نسبت به سال ۱۳۹۸ حدود ۴.۷ درصد کاهش داشته است.

گفتنی است موضوع ایمنی و بهداشت محیط کار در طول سال‌های گذشته به یکی از اولویت‌های اصلی برای تحقق اهداف سازمان‌ها در کسب و کار امروز تبدیل شده و نیروی انسانی به عنوان اصلی‌ترین سرمایه سازمان‌ها با هدف بهبود فرآیندهای کاری، در زمینه اهداف مدیریت‌های اقتصادی مورد توجه قرار گرفته است. براساس ماده ۹۱ قانون کار، کارفرمایان موظفند برای تامین حفاظت و سلامت کارگران در محیط کار، وسایل و امکانات لازم ایمنی را تهیه کرده و در اختیار آنها قرار دهند؛ کارگران نیز ملزم به استفاده و نگهداری مناسب از تجهیزات محافظتی و بهداشت فردی و رعایت دستورالعمل‌های مربوطه در محیط کاری خود هستند. بی‌تردید ایجاد محیط ایمن در کار از وظایف اصلی مدیران و کارفرمایان در کارخانه‌ها، سازمان‌ها و واحدهای تولیدی و صنعتی است و عدم رعایت اصول ایمنی توسط نیروهای کار می‌تواند موجب بروز حوادث و آسیب‌های شغلی شود. حادثه شغلی یا حادثه ناشی از کار، به حادثه‌ای گفته می‌شود که حین انجام وظیفه شغلی یا مرتبط با آن در داخل یا خارج از مکان یا محل فعالیت رخ داده و جراحت، بیماری، صدمه یا فوت از جمله پیامدهای آن به شمار می‌رود.

کارشناسان بر ضرورت آموزش نیروهای کار و فراهم کردن محیط ایمن به منظور پیشگیری از مخاطرات محیط کار تأکید کرده و ارائه خدمات مشاوره ای در زمینه رعایت مسائل ایمنی و سایر موارد مرتبط با پیشگیری از آسیب‌ها و حوادث شغلی را ضروری می‌دانند. استفاده از وسایل و تجهیزات ایمنی حین کار به قدری دارای اهمیت است که در بیشتر موارد، به جهت حفظ سلامت و پیشگیری از مخاطرات در محیط کار بدون داشتن تجهیزات ایمنی به افراد اجازه کار داده نمی‌شود.

توسعه پایدار منطقه‌ای دیگر معطل سند آمایش سرزمین نیست

توسعه متوازن در افق ۱۴۲۴

دهه‌های گذشته دستورالعمل قابل اعتنایی تاکنون نداشته‌اند و کم‌دستاورد بودن اقدامات انجام شده در حوزه آمایش سرزمین در این سال‌ها مربوط به یک دولت یا دوره اخیر نبوده، بلکه آسیب‌شناسی آمایش سرزمین در دو سطح اندیشه‌ای و اجرایی، حکایت از وجود کاستی‌های جدی در این زمینه دارد.

بازوی کارشناسی مجلس در این گزارش هشدار داده بود که در صورت عدم نظارت موثر، حکم مربوط به این حوزه در برنامه ششم توسعه نیز به سرنوشت احکام مشابه یعنی تحقق نیافتن و متروکه شدن دچار می‌شود و بدین ترتیب، نبود تعادل‌های شدید منطقه‌ای زمینه‌ساز بحران‌های اجتماعی خواهد شد. به اعتقاد این نهاد پژوهشی، توسعه متوازن از دیرباز از جمله اهداف اساسی کشور بوده و توجهات قابل ملاحظه‌ای در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های توسعه قبل و بعد از انقلاب به این مقوله منطقه‌ای شده است، با این حال با مشاهده وضعیت کنونی به نظر می‌رسد کیفیت زندگی مردم و سطح رفاه اجتماعی آنها دستخوش نابرابری‌های عظیمی از منظر توزیع منابع مالی، زیرساخت‌ها و امکانات رفاهی شده است.

این گزارش، یکی از عوامل موثر در این زمینه را موفق نبودن برنامه‌ریزی توسعه منطقه‌ای و تقسیم کار در پهنه سرزمین (تقسیم کار فضایی و توجه به اقتصاد فضایی) دانسته و نوشته: نقشه جمعیتی استان‌ها نشان از توسعه نامتوازن کشور در بعد جمعیت دارد. کما اینکه فی‌المثل پراکندگی جمعیت در استان‌های شرقی و مرکزی نسبت به استان‌های شمالی و غربی کشور بسیار کمتر است. اگر چه بخشی از این مسئله به ویژگی‌های زیست محیطی این مناطق و سطح وسیع بیابان‌ها برمی‌گردد، اما بررسی‌ها نشان می‌دهد استان تهران با سهم ۰.۸ درصدی از کل مساحت ایران، نزدیک به ۱۷ درصد کل جمعیت را به خود اختصاص داده و از سوی دیگر، ۴۳ درصد از کل جمعیت کشور در پنج استان تهران، خراسان رضوی، اصفهان، فارس و خوزستان متمرکز شده است، در حالی که این استان‌ها تنها نزدیک به ۲۶ درصد از کل مساحت کشور را دربر می‌گیرند و در مقابل سهم جمعیت ۲۰ استان کم‌جمعیت کشور حدود ۳۰ درصد است. با این حال، آنطور که خوشبختانه معاون سازمان برنامه و بودجه به تازگی خبر داده، بالاخره پس از نزدیک به پنج دهه کار مطالعاتی، طرح آمایش سرزمین به تصویب شورای عالی آمایش سرزمین رسیده و این سند مهم به زودی رونمایی می‌شود.

و همینطور مناطق آزاد تجاری از دل همین مطالعات بیرون آمد. سپس در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ بار دیگر تدوین طرح آمایش سرزمین در دستور کار قرار گرفت و با اینکه در دهه ۷۰ مباحث تازه‌ای نظیر توسعه درون‌زا و برون‌نگر و در دهه ۸۰ لزوم تشکیل شورای آمایش سرزمین مطرح شد، اما در هر دو دهه کار نیمه‌تمام رها شد و نهایتاً تهیه سند آمایش سرزمین به تأخیر افتاد.

تا اینکه در انتهای دهه ۹۰ بالاخره این طرح به نتیجه رسید و به تعبیر حمید پورمحمدی معاون اقتصادی سازمان برنامه و بودجه، در یکی از مشارکتی‌ترین، گسترده‌ترین و تعاملی‌ترین مطالعات تاریخ کشور، طرح آمایش سرزمین تدوین شد. مشارکتی‌ترین از این نظر که ۱۳ دانشگاه و ۱۰ گروه مهندسان مشاور در تدوین این سند مشارکت داشتند. گسترده‌ترین از این لحاظ که حدود هزار و ۱۵۰ جلد مطالعه در سطح استانی و ملی برای آن انجام شد و به طور متوسط به هر استان حدود ۴۰ جلد مطالعه اختصاص یافت و نهایتاً تعاملی‌ترین طرح از این حیث که تمام دستگاه‌های دولتی، دفاتر تخصصی و کارشناسان سازمان برنامه و بودجه در تدوین آن مشارکت داشتند. همچنین در تنظیم سند آمایش سرزمین، یک ژئودیتابیس (Geo database) تشکیل شده که بیش از ۷ میلیون و ۲۰۰ هزار داده و آمار را دربر می‌گیرد و نقشه وضع موجود و وضع مطلوب در سال ۱۴۲۴ را نمایش می‌دهد.

به این ترتیب، در پایان سال ۱۳۹۹ برای اولین بار اسناد ملی و استانی طرح آمایش سرزمین به تصویب شورای عالی آمایش سرزمین رسید و بالاخره ایران صاحب سند توسعه‌یافتگی پایدار و متوازن بر مبنای ظرفیت‌ها و مزیت‌های هر منطقه شد. سند آمایش سرزمین در واقع یک سند بالادستی و به طور دقیق، سند بالادستی برنامه‌های پنج‌ساله توسعه است و این بدان معناست که مرکز همه سرمایه‌گذاری‌ها از این پس باید با توجه به مزیت‌های هر منطقه و ظرفیت‌های هر یک از بخش‌های تخصصی باشد تا همانند سال‌های گذشته با انبوه طرح‌های نیمه تمام در گوشه و کنار ایران مواجه نباشیم.

از جغرافیای جمعیتی تا توسعه منطقه‌ای ایران

چند سال پیش، نهاد پژوهشی مجلس در یک گزارش به وضعیت آمایش سرزمین و برنامه‌ریزی توسعه در ایران پرداخت و از شکاف و نابرابری منطقه‌ای بین استان‌های برخوردار و کمتر برخوردار گزارش داد. به گفته مرکز پژوهش‌ها، برنامه‌ریزی‌های منطقه‌ای توسعه در

تولید نفت ایران به بالاترین رقم در ۲ سال گذشته رسید

نگاه نفت به وین

برسانند. اخیراً معاون اول رئیس جمهور نیز به این موضوع اشاره کرد و از آمادگی ایران برای بازگشت حداکثری به بازارهای رسمی خبر داد. در حال حاضر تولید نفت ایران به بالاترین میزان در دو سال گذشته رسیده است و آنطور که «ویل پرایس» گزارش داده، ایران در ماه میلادی گذشته ۲ میلیون و ۳۵ هزار بشکه در روز نفت تولید کرده که بالاترین تولید نفت ایران از ماه مه ۲۰۱۹ تاکنون است. پایگاه خبری «ویل پرایس» تخمین زده است که به خاطر افزایش تولید نفت ایران، تولید نفت اوپک هم در ماه آوریل به بالاترین رقم در سه ماه گذشته یعنی ۲۴ میلیون و ۹۶ هزار بشکه در روز رسیده باشد. مطالعات تحلیلگران و اطلاعات ردیابی کشتی‌ها نشان می‌دهد تولید نفت خام اوپک در ماه گذشته میلادی از ۶۰۰ هزار بشکه در روز افزایش برنامه‌ریزی‌شده اوپک‌پلاس در ماه مه، یا تغییری نداشته و با افزایش ناچیزی داشته است. تحلیلگران برآورد می‌کنند که تولید نفت خام اوپک ۷۰ هزار بشکه در روز در ماه آوریل افزایش یافته باشد که نتیجه ۸۰ هزار بشکه در روز افزایش تولید نفت ایران است. احتمالاً ۲ میلیون و ۳۵ هزار کاهش تولید اوپک‌پلاس معاف شده است، احتمالاً ۲ میلیون و ۳۵ هزار بشکه در روز در ماه آوریل نفت تولید کرده و کویت را به عنوان چهارمین تولیدکننده بزرگ نفت اوپک پشت‌سر گذاشته است. این بالاترین تولید نفت ایران از ماه مه ۲۰۱۹ تاکنون است و به این ترتیب، ایران رتبه چهارمین تولیدکننده نفت اوپک را پس گرفته است. این در حالی است که ایران تا قبل از خروج آمریکا از برجام و اعمال تحریم‌های نفتی، سومین تولیدکننده بزرگ اوپک پس از عربستان سعودی و عراق بود، به موازات گزارش «ویل پرایس»، تحقیقات «ویترز» هم نشان می‌دهد که تولید نفت اوپک در ماه آوریل به خاطر رشد ۲۰۰ هزار

فرصت امروز: این روزها همه نگاه‌ها به وین دوخته شده و مذاکرات سیاسی بر سر نحوه بازگشت به برجام و لغو تحریم‌های ایران هر روز سیگنال‌های مختلفی به بازارها می‌فرستد. با شروع جدیدترین دور چهارم مذاکرات وین و تلاش مذاکره‌کنندگان برای رسیدن هرچه سریع‌تر به یک توافق برد-برد، توجه بازار نفت نیز روی این موضوع متمرکز شده است. کما اینکه وزرای نفت و انرژی اوپک پلاس در چند هفته گذشته بارها یادآوری کرده‌اند که برجام برای آنها مهم است و مذاکرات برجامی را به دقت دنبال و بررسی می‌کنند.

در حال حاضر با توجه به موعد ۲۱ ماه مه (۳۱ اردیبهشت) ممکن است که در هفته‌های آینده توافقی شکل بگیرد یا توافقی صورت نگیرد، مهلت مذاکرات تمدید شود و یا اصلاً مذاکرات متوقف گردد. واضح است که هر یک از این سناریوها در بازار جهانی نفت بازخورد خود را خواهد داشت، به‌همین دلیل است که تحلیلگران بازار نفت هم می‌گویند پایان ماه مه میلادی می‌تواند یک زمان شگفت‌انگیز برای بازار باشد.

در صورت حصول توافق در مدت کوتاهی نفت ایران وارد یک بازار رقابتی می‌شود که تقاضا در آن به سبب شیوع ویروس کرونا هنوز کاملاً احیا نشده است و از سوی دیگر نیز گروه اوپک پلاس در این بازار مدعی کاهش تولید برای تعادل بخشی به قیمت‌هاست، اما از آنجایی که هم ایران در صدد پس گرفتن سهم از دست رفته خود از بازار است و هم مشتریان قدیمی علاقه‌مند به خرید نفت ایران هستند، تولیدکنندگان نفت جهان می‌دانند که ایران بازار خود را در اولین فرصت احیا خواهد کرد. ایران در صورت موافقت با لغو تحریم‌ها و به نتیجه رسیدن مذاکرات وین، به‌عنوان بخشی از توافق احتمالی می‌تواند صادرات نفت خام خود را در مدت کوتاهی به ۲.۵ میلیون بشکه در روز

بانک نامه

سکه در کانال ۱۰ میلیون تومانی

دلار باز هم کانال عوض کرد

دلار در چهارمین روز هفته بار دیگر کانال عوض کرد و به قیمت بیش از ۲۲هزار تومان در صرافی‌های بانکی رسید. طبق اعلام صرافی ملی، نرخ دلار در صرافی‌های بانکی در بیست و یکمین روز اردیبهشت ماه با ۶۳۷ تومان افزایش نسبت به روز قبل به رقم ۲۲ هزار و ۳۳۵ تومان رسید. قیمت فروش یورو نیز با افزایش ۴۰۵ تومانی به رقم ۲۶ هزار و ۱۰۸ تومان رسید. قیمت خرید هر دلار نیز ۲۱ هزار و ۸۹۳ تومان و نرخ خرید هر یورو هم ۲۵ هزار و ۵۹۱ تومان گزارش شد. قیمت سکه نیز افزایش یافت و هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید در بازار تهران با افزایش ۱۷۰ هزار تومانی نسبت به روز قبل به ۱۰ میلیون تومان رسید. سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز ۹ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان معامله شد. همچنین نیم‌سکه بهار آزادی ۵میلیون و ۶۰۰هزار تومان، ربع سکه ۳ میلیون و ۶۰۰ تومان و سکه یک گرمی هم ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان قیمت خورد. در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به ۹۸۸ هزار و ۴۹۹ تومان رسید. قیمت مثقال طلا هم ۴ میلیون و ۲۸۲ هزار تومان شد. همچنین اونس جهانی طلا یک‌هزار و ۸۳۶ دلار و ۱۴ سنت فروخته شد.

با هدف سیاست‌گذاری نوین پولی رخ داد

تغییر و تحول ساختاری در بانک مرکزی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از تغییر ساختار مدیریت کل اعتبارات این بانک به عملیات پولی و اعتباری خبر داد و اعلام کرد با هدف سیاست‌گذاری نوین پولی، ساختار مدیریت کل اعتبارات بانک مرکزی به عملیات پولی و اعتباری تغییر یافت. طبق اعلام بانک مرکزی، این بانک در راستای عملیاتی کردن فرآیندهای مربوط به سیاست‌گذاری نوین پولی در اسفندماه سال ۱۳۹۸ با تمرکز بر عملیات بازار باز، تسهیلات قاعده‌مند و وثیقه‌دار کردن رابطه مالی بانک‌ها با بانک مرکزی اداره عملیات بازار باز را ایجاد کرد. همچنین در تکمیل ساختار جدید و با هدف توسعه زیرساخت‌های تأمین مالی زنجیره‌های تولید و کمک به رشد اقتصادی از طریق شیوه‌های غیرنومسی اداره «تأمین مالی زنجیره تولید» نیز تشکیل شد. برمنای این تغییرات جدید، بخشی از فعالیت‌های اداره اعتبارات به دو اداره تخصصی «عملیات بازار باز» و «تأمین مالی زنجیره تولید» تفویض شد و تمرکز اصلی اداره اعتبارات بر اجرای تکالیف قانونی بانک مرکزی و همچنین مدیریت روابط مالی این بانک با بخش دولتی استوار شد. بر این اساس، مدیریت کل اعتبارات بانک مرکزی که قبلاً متشکل از دو اداره اعتبارات و اطلاعات بانکی بود با تغییر ساختار متناسب با چارچوب جدید سیاست‌گذاری نوین پولی به مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری متشکل از سه اداره «اعتبارات»، «عملیات بازار باز» و «تأمین مالی زنجیره تولید» تبدیل شد. اداره اطلاعات بانکی نیز به حوزه معاونت نظارتی بانک مرکزی منتقل شد. رئیس کل بانک مرکزی همچنین در احکام جداگانه‌ای، محمد ناعلی، محمود نادری و حمید آژرمند را به ترتیب به عنوان مدیرکل عملیات پولی و اعتباری، مدیر اداره عملیات بازار باز و مدیر اداره تأمین مالی زنجیره تولید منصوب کرد.

بیانیه دولت در خصوص عملکرد مدیریت

ارزی بانک مرکزی

به دنبال انتشار خبر گزارش دادستان تهران در نشست شورای عالی قضائی، درخصوص پرونده مداخله ارزی، دولت بیانیه‌ای را در این خصوص صادر کرد. در بیانیه دولت آمده است: «در روزهای اخیر، خبری از گزارش دادستان تهران در نشست شورای عالی قضائی در سطح جامعه منتشر شد که براساس آن، با کمال تعجب مرکزی به تفضیح ۳۰ میلیارد دلار و ۶۰ تن طلا و اختلال در نظام اقتصادی متهم شده و موضوع تحت عنوان «پرونده مداخله ارزی» به دادگاه ارجاع شده است. گذشته از زمان انتخابی برای این اقدام و گذشته از اینکه اعلام عمومی و علنی یک اتهام، قبل از رسیدگی دقیق قضائی و صدور حکم قطعی، خود عملی خلاف قانون است و انتشار آن توسط سازمان صدا و سیما، بر تخلفات قبلی و فهرست طولانی اقدامات تخریبی سازمان یافته علیه دولت می‌افزاید، اما به سبب القای این اتهام در افکار عمومی، لازم است نکات زیر به اطلاع ملت شریف ایران برسد:

به کار بردن تعبیر «تضییع» در مورد اقدام تخصصی و قانونی بانک مرکزی، درخصوص عرضه ارز و سکه در بازار که به منظور تأمین نیازهای کشور و مدیریت بازار ارز و طلا طبق روال متعارف این بانک در سالیان گذشته صورت گرفته است، به کلی نادرست و موجب تشویش اذهان عمومی است. کلیه وجوه دریافتی تا ریال آخر به حساب بانک مرکزی واریز شده است و رسیدگی‌های انجام شده، هیچ‌گونه سوءاستفاده و یا تخلف مالی را گزارش نکرده است. استفاده از ابزار «مداخله ارزی» برای مدیریت بازار ارز که از طریق فروش ارز در بازار فرعی و یا صرافی‌ها صورت می‌گرفته است، رویه‌ای متداول در بانک مرکزی بوده و در همه ادوار مدیریت این بانک، در دولت‌های مختلف و مدیریت‌های مختلف در قوه قضائیه، بخشی از تأمین ارز بانک مرکزی، از این طریق انجام شده است. نکته قابل توجه آن است که در دوره مدیریت دکتر سیف در بانک مرکزی، در مقایسه با سه دوره مدیریت قبل، کمترین درصد تأمین ارز، یعنی ۲۳٫۳ درصد از این طریق صورت گرفته و انجام این کار با کمترین هزینه عمومی همراه بوده است. این در حالی است که نسبت مداخله ارزی در دوره‌های مدیریت پیشین، به ترتیب ۵۰٫۴، ۶۶٫۱ و ۵۷٫۹ درصد میزان تأمین ارز بوده است. جمع ارز مداخله‌ای فروخته شده در این دوره حدود ۳۵ میلیارد دلار بوده است که کمتر از یک چهارم ارزی است که در دوره مدیریت پیشی قبلی به میزان بیش از ۱۶۰ میلیارد دلار در بازار فرعی فروخته شده است. میزان سکه طلای فروخته شده به مردم در این دوره هم ۷٫۶ میلیون قطعه بوده است که از ۹ میلیون قطعه سکه فروخته شده در دوره مدیریتی قبلی کمتر است. چگونگی است که این رویه معمول مداخله ارزی که در طول همه ادوار مدیریتی به کار گرفته می‌شده و در این دوره، کمترین میزان را دارد، به یکباره خلاف قانون و اختلال در نظام اقتصادی، معرفی می‌شود.»

میلیون دلار سخن می‌گوید که از منابع فروش نفت نزد بانک مرکزی به ریال تبدیل نشده است و در سوی مقابل، همتی از ۱۳ میلیارد دلاری می‌گوید که برای تأمین کالاهای اساسی به دولت در دو سال گذشته اختصاص یافته است و باید ظرف سه سال به بانک مرکزی برگردد.

البته سابقه این مجادله پولی به سال گذشته برمی‌گردد. زمانی که تورم رو به افزایش بود و بحث تأمین کسری بودجه و اثرگذاری آن بر تورم مطرح شد و سازمان برنامه و بودجه با رد این موضوع اعلام کرد که هیچ استقراضی از بانک مرکزی جهت تأمین کسری بودجه صورت نگرفته و دولت انضباط مالی کاملی داشته است، اما همتی به این موضوع واکنش نشان داد و گفت که منابعی که دولت براساس قانون بودجه از صندوق توسعه ملی برداشت و آن را باید بانک به ریال تبدیل کند در شرایطی که دلاری در دسترس نیست، به نوعی استقراض از بانک مرکزی به شمار می‌رود که خود بر پایه پولی و تورم اثرگذار بوده است.

این جریان ادامه داشت تا اینکه در ابتدای فروردین ماه امسال همتی رسماً به چاپ پول در بانک مرکزی برای پرداخت منابع ریالی دولت اعتراف کرد. نوبخت نیز در پاسخ به صحبت همتی، این موضوع را رد کرد و جریان بدهی بانک مرکزی به دولت را پیش کشید، اما در هر صورت صحبتی از اعداد و ارقام به میان نیامد تا اینکه یکشنبه شب هفته جاری ارقام تازه‌ای از بدهی دولت و بانک مرکزی مطرح شد.

نوبخت که به همراه حمید پورمحمدی، معاون اقتصادی سازمان برنامه و بودجه برای «بررسی عملکرد هشت ساله سازمان برنامه و بودجه کشور» در شبکه اجتماعی کلاب هاوس حاضر و پاسخگوی سوالات کاربران بود، بدهی بانک مرکزی به دولت را ۱،۲ میلیارد دلار اعلام کرد و گفت که همتی نیز این بدهی را قبول دارد، اما دقایقی بعد رئیس کل بانک مرکزی در گفت‌وگوی ویژه خبری سیما نه تنها این موضوع را قبول نکرد بلکه آن

چرا سرمایه‌گذاری در دلار با ریسک بالایی همراه است؟

سرنوشت دلار و مسئله تورم

سرمایه از بخش مولد به بخش غیرمولد و سوداگری وجود دارد.

در این میان طیفی از تحلیلگران می‌گویند فارغ از نرخ دلار در بازه زمانی کوتاه‌مدت و آینده نزدیک، باید نگاه‌مان به سرنوشت ارز در بازه زمانی طولانی‌تر و آینده بلندمدت باشد، چراکه حتی در صورت خروج از تنگنای اقتصادی و از سرگیری مرادوت تجاری با دنیا، مولفه‌های داخلی مهمتری وجود دارند که می‌تواند تهدید بزرگی برای بازار ارز باشد. در این زمینه یک کارشناس اقتصادی می‌گوید که در پیش‌بینی روند بلندمدت نرخ ارز باید روی مسئله تورم تمرکز کرد.

مرتضی زمانیان درباره سرنوشت نرخ ارز متأثر از تحولات سیاسی و بین‌المللی این روزها و سمت و سوی آن در بلندمدت به ایرنا گفت: بررسی نرخ ارز در دو بازه زمانی کوتاه‌مدت و بلندمدت به عوامل و موضوعات متعددی بستگی دارد. در حوزه ارز به ویژه دلار با دو موضوع مهم روند و نوسانات روبه‌رو هستیم و عواملی که این دو را تحت تأثیر قرار می‌دهد کاملاً متفاوت از هم هستند. بحث روند، بیشتر به فضای اقتصاد کلان کشور برمی‌گردد و به طور مشخص مهمترین عنصر تعیین‌کننده آن هم تورم است، اما آن چیزی که در کوتاه‌مدت در بازار ارز نوسان ایجاد می‌کند مسئله انتظارات، شوک‌های سیاسی، سیاست‌های کوتاه‌مدت نهادها است. به گفته وی، موضوع برجام و انتخابات ریاست جمهوری هم انتظارات و هم شوک‌های سیاسی محتمل تأثیر قرار می‌گیرد و مسئله سیاست‌های کوتاه‌مدت هم از جریان این روزها متأثر می‌شود. اگر روند را در سرنوشت نرخ دلار عامل مهم و عنصر تعیین‌کننده بدانیم، معتقدم در کشوری با شرایط ایران به نظر می‌رسد نرخ دلار در بلندمدت روند فزاینده‌ای خواهد داشت. اینکه در کوتاه‌مدت چه نوسانی خواهد داشت قابل پیش‌بینی نیست. البته این موضوع که دلار در کوتاه‌مدت چه نرخی خواهد داشت برای اقشاری مانند سوداگران و دلان اهمیت دارد، اما برای علمه مردم و سرمایه‌گذاران موضوع مهم‌تر ثبات نرخ دلار است و جریان کلی اقتصاد نرخ دلار در کوتاه‌مدت اهمیت بالایی ندارد. زمانیان با بیان اینکه مهمترین عاملی که باعث می‌شود پیش‌بینی‌ها حاکی از افزایش نرخ ارز در بلندمدت باشد مسئله تورم در کشور است، افزود: نظام تورمی و تورم مزمن در ایران موضوع بسیار مهمی است که

فرصت امروز: مجادله پولی رئیس کل بانک مرکزی و رئیس سازمان برنامه و بودجه از ابتدای سال ۱۴۰۰ و در فاصله کمتر از چند ماه تا پایان کار دولت، شکل جدی‌تری به خود گرفته است. در آغازین روزهای سال جدید بود که عبدالناصر همتی از چاپ پول برای جبران بخشی از بودجه سال‌های ۹۸ و ۹۹ سخن گفت و افزود که در این سال‌ها و به واسطه چاپ پول، تورم افزایش یافته است. این صحبت همتی، واکنش‌های زیادی را برانگیخت و در صدر آن، محمدباقر نوبخت، «استقراض دولت از بانک مرکزی» را رد کرد و گفت که این حرف بی‌اساسی است. وزیر اقتصاد نیز واکنش مشابهی نشان داد و گفت که دولت حتی یک ریال از بانک مرکزی استقراض نکرده است.

این ماجرا یکشنبه شب این هفته بار دیگر ادامه یافت و در شبی که همتی و نوبخت، یکی در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری و دیگری در شبکه اجتماعی کلاب هاوس حضور یافته بود، از اعداد و ارقامی سخن رفت که هر یک مدعی است از دیگری طلبکار است. از یک سو، نوبخت مدعی است که یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار از ارزهای نفتی (درآمد فروش نفت) نزد بانک مرکزی به ریال تبدیل نشده و از سوی دیگر همتی می‌گوید که ۱۳ میلیارد دلار ارز برای تأمین کالاهای اساسی به دولت اختصاص داده شده است.

با وجود تکذیب ادعای استقراض دولت از بانک مرکزی توسط نوبخت در کلاب هاوس، اما وضعیت شاخص‌های کلان اقتصادی نظیر نقدینگی، پول، ضریب فزاینده و نرخ تورم نشان می‌دهد که دولت برای جبران بخشی از کسری بودجه خود در تنگنای تحریم‌ها و بزنه کرونا، از بانک مرکزی استقراض کرده است. مهمترین نکته در صحبت‌های یکشنبه شب رئیس کل بانک مرکزی و رئیس سازمان برنامه و بودجه همین ارقامی است که هر دو ادعا می‌کنند از یکدیگر طلبکارند؛ نوبخت از رقم یک میلیارد و ۲۰۰

تحولات مذاکرات بین‌المللی برای احیای برجام در هفته‌های اخیر به عنوان مثالی مطرح می‌شود که به خوبی ریسک بالا برای سرمایه‌گذاری ارزی را نمایان کرد و عملاً شاخص ارزی با ریزش قابل توجهی مواجه شد. سوال مهمی که در اینجا همواره برای بسیاری از مردم مطرح شده این است که آیا با ورود به بازار و خرید دلار، می‌توان به حفظ ارزش دارایی‌های‌مان در آینده امیدوار بود؟

پاسخ کوتاه، خیر است زیرا فضای آینده بازار ارز مبهم است، اما در توضیح بیشتر باید به شهروندان گفت اگر بر روی دلار سرمایه‌گذاری کنید با کاهش نرخ دلار قسمتی از سرمایه شما به طور حتم از دست می‌رود یا حداقل باعث راکد ماندن سرمایه می‌شود. در نهایت سرمایه‌گذاری بر روی دلار کار چندان عاقلانه‌ای به نظر نمی‌رسد. به عنوان مثال، نرخ دلار در پایان مهرماه سال قبل، در محدوده ۳۲ هزار تومان قیمت‌گذاری شد و پس از گذشت حدود هفت ماه از آن تاریخ، نرخ دلار آمریکا پیش از ۱۱ هزار تومان ریزش داشته است. در نتیجه تصور کنید افرادی را در این روزها، با دلارهایی به بازار آمده‌اند که هفت ماه قبل، به نرخ ۳۱ هزار تومان خریداری کرده بودند و حالا ضرر و زیان قابل توجهی را باید تحمل کنند. پس هرگونه سرمایه‌گذاری در بازار ارز، ریسک بسیار بالایی را دارد و هر روز و هر لحظه، تحت تأثیر عوامل متعدد داخلی و خارجی، می‌تواند ریزش نرخ داشته باشد و مردم باید ریسک آن را نیز ببیزیند.

از سوی دیگر، تحولات سیاسی این روزها باعث شده که اغلب بازارها وارد دوره انتظار و ریزش شوند. مهمترین بازاری که سایر بازارها از آن اثرپذیرند و متناسب با آن حرکت می‌کنند بازار ارز و به طور مشخص نرخ دلار است. با شنیدن اخبار مثبت از مذاکرات وین، بازار ارز با ریزش قیمت‌ها مواجه شد. عده‌ای بر این باورند که این ظرفیت وجود دارد که نرخ دلار حتی به اعداد ۱۷ و ۱۶ هزار تومان برسد، اما از سوی دیگر برخی از کارشناسان معتقدند که اقتصاد کشور با توجه به شرایط حال حاضر به ویژه نگاه‌های مولد و صادراتی ککش دلار کمتر از ۲۰ هزار تومان را ندارد. چراکه بسیاری از خطوط تولید این نگاه‌ها در دوران اوج تحریم‌ها و ارز بالای ۲۵ هزار تومان تجهیز شده‌اند و با ریزش ناگهانی نرخ ارز امکان فرار

خبرخوان

مصوبات ستاد هماهنگی اقتصادی دولت ابلاغ شد

۲۰۰ میلیون دلار در راه بورس

مصوبات جلسه ۲۲۱ ستاد هماهنگی اقتصادی در حالی ابلاغ شد که یکی از این مصوبات از تزیق ۲۹۹ میلیون دلار به بازار سرمایه حکایت دارد. معاون اقتصادی رئیس جمهور، تصمیمات جلسه دویست و بیست و یکم ستاد هماهنگی اقتصادی دولت مورخ هفتم اردیبهشت ۱۴۰۰ را که به تأیید رئیس جمهور رسیده است، ابلاغ کرد. این مصوبات مربوط به سه بند اول بسته حمایتی از بازار است که در ستاد اقتصادی دولت به تصویب رسید.

براساس این ابلاغیه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در اجرای مصوبه شورای عالی امنیت ملی ظرف مدت سه هفته نسبت به فروش تدریجی ۲۰۰ میلیون دلار از منابع ارزی به حساب صندوق توسعه ملی اقدام و منابع حاصل را به صندوق تثبیت بازار سرمایه واریز کند. همچنین مقرر شده است که به منظور حمایت از تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی از طریق بازار سرمایه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به فوریت، نسبت به لغو بخشنامه‌ها و مصوبات ممنوعیت اعطای تسهیلات برای خرید سهام به شرکت‌های سرمایه‌گذاری، هلدینگ و کارگزاری‌ها اقدام کند. بر این اساس، سرمایه‌گذاری در خرید سهام شرکت‌های پذیرفته‌شده در بازار سرمایه جزو مصادیق سرمایه‌گذاری قابل قبول برای اعطای اقامت پنج ساله به اتباع خارجی است.

رویارویی یک عرضه اولیه با بازار قرمز بورس

«فگستر» وارد می‌شود

سهامداران بورسی در حالی قرار است امروز چهارشنبه بعد از مدت‌ها شاهد یک عرضه اولیه در بازار فرابورس باشند که بازار سرمایه روزهای پرچالشی را پشت سر می‌گذارد و فشار عرضه و فروش بر فشار خرید غلبه کرده است. به گزارش ایسنا، عرضه اولیه‌های بورسی از یک طرف به دلیل بازدهی که داشتند و دیگر به دلیل صعود شش‌ریبی بازار سرمایه، در ماه‌های ابتدایی سال قبل با استقبال بی‌نظیر سهامداران مواجه می‌شدند و صف‌های طولانی برای خرید آنها شکل می‌گرفت، اما با آغاز فرآیند ریزش بازار از جذابیت این عرضه‌ها نیز کاسته شد و گواه این امر کاهش تعداد شرکت‌کننده‌ها در خرید این سه‌پاها است. به طوری که میزان مشارکت در خرید عرضه اولیه‌ها از بیش از ۵ میلیون نفر در شهریور سال گذشته به بیش از ۲ میلیون نفر در اوایل اسفند سال گذشته (عرضه اولیه اپال) رسید. در چنین شرایطی و درحالی که بازار سرمایه روزهای پرچالشی را پشت سر می‌گذارد و درحالی که نه تنها سازمان بورس بلکه سران قوا با مصوبات گوناگون دست به دست هم داده‌اند، بلکه صف‌های عرضه‌های بازار جمع یا حداقل تعدیل شوند، شاهد یک عرضه اولیه هستیم. بر این اساس، قرار است روز چهارشنبه عرضه اولیه سهام شرکت گسترش صنایع روی ایرانیان در نماد «فگستر» انجام می‌شود که تعداد ۶۵ میلیون سهم در این روز به عموم خریداران عرضه می‌شود و ۱۰ میلیون سهم نیز به صندوق‌های سرمایه‌گذاری تخصصی می‌یابد. دامنه قیمت در این عرضه نیز از ۵۶۱۷ ریال تا ۶۱۷۹ ریال تعیین شده و حداکثر سهام قابل خریداری توسط هر شخص حقیقی و حقوقی تعداد ۱۳۰ سهم اعلام شده است.

هرچند اعلام شده است که ناشر این سهام با هدف حمایت از این سهم، اوراق اختیار فروش تبعی با نرخ حدود ۲۰ درصد منتشر می‌کند اما به نظر نمی‌رسد درحالی که همچنان بسیاری از سهم‌های ارزنده و پنیادی بازار نام فروش هستند، این عرضه اولیه مانند عرضه‌های سال قبل مورد استقبال قرار بگیرد. البته مسئولان ابراز امیدواری کرده‌اند که این عرضه اولیه نه چندان بزرگ، یک پتانسیل جدید در بازار سهام محسوب می‌شود که می‌تواند روحیه امیدواری را به بازار به واسطه بازدهی معمولی که عرضه‌های اولیه کسب می‌کنند، بازگرداند.

رمزارزهایی که نباید بخريد

تبلیغ فروش رمزارزها با قیمتی کمتر از بازار در شبکه‌های اجتماعی این روزها و در شرایطی که بازار ارزهای دیجیتال و بیت‌کوین داغ شده، از سوی مجرمان سایبری با هدف سوءاستفاده از شهروندان صورت می‌گیرد. به گزارش ایسنا، بازار رمزارزها این روزها بسیار داغ شده و به نظر می‌رسد بخشی از سرمایه مردم در ایران هم به سمت ارزهای دیجیتالی رفته است. البته موضوع استخراج بیت‌کوین پیش از این‌ها هم مطرح بود، اما اکنون خرید و فروش این رمزارز به‌عنوان روشی برای سرمایه‌گذاری باب شده و این موضوع واکنش مسئولان را هم به دنبال داشته است که معتقدند رمزارزها بازار پرنوسانی دارند و نه تنها تصمیمی برای ادامه روند صعودی آنها نیست، بلکه منجر به خروج ارز از کشور می‌شوند.

این روزها بیشتر مردم با بازارهای مالی از جمله بازار بورس، بورس کالا و ارزهای دیجیتال آشنا هستند. به اعتقاد کارشناسان از سوی دیگر ارزهای دیجیتال با توجه به ماهیتی که دارند و از آنجایی که برخی ارزها تحت کنترل دولت‌ها نیست و بیشتر ارزها هم در کنترل دولت‌های خارجی هستند که در ایران هیچ‌گونه نظارتی بر آنها وجود ندارد، احتمال کلاهبرداری بیشتری را فراهم می‌کنند. این روزها که قیمت بیت‌کوین هم افزایش یافته، بازار را برای کلاهبرداری گرم‌تر کرده است.

در این شرایط، در فضای مجازی و به‌خصوص کانال‌ها و گروه‌های شبکه‌های اجتماعی شاهد تبلیغ فروش ارز با قیمت کمتر هستیم و مجرمان سایبری در این ترند، با تبلیغ ارز به قیمت کمتر از بازار به دنبال کلاهبرداری هستند. احتمال گرفتار شدن در دام فیشینگ، یکی از موارد مجرمانه در معاملات ارزی در بستر فضای مجازی است.

مجرمان سایبری با تبلیغات فراوان ارز ارزان در کانال‌ها و گروه‌های شبکه‌های اجتماعی شهروندان را ترغیب به واریز بیعانه یا وجه برای خرید ارز می‌کنند و پس از دریافت بیعانه یا وجه، دیگر پاسخگو مشتری نخواهند بود. در این شرایط همچنین احتمال فروش ارزهای تقلبی دور از انتظار نیست و نه‌تنها در این خرید سرمایه شهروندان به سرقت رفته، بلکه به همراه داشتن این ارزهای تقلبی خصوصاً در کشور دیگر می‌تواند برای آنها دردسرفرین باشد.

هجوم مردم به یک کالا و خدمت، منجر به بالا رفتن قیمت و کلاهبرداری می‌شود. کلاهبرداران در شبکه‌های اجتماعی و کانال‌ها اعلام می‌کنند که بیت‌کوین شما را با قیمت بالاتری خریداری می‌کنند و یا با قیمت پایین‌تر می‌فروشند؛ در هر دو حالت احتمال کلاهبرداری به شدت زیاد است. بسیاری از افراد، فریب این کلاهبرداری‌ها را می‌خورند و پول را انتقال می‌دهند، اما ارزی دریافت نمی‌کنند و کلاهبردار هم این پول را با روش‌های مختلف از سیستم مالی کشور خارج می‌کند.

شاخص بورس تهران با رشد ۲۱ هزار واحدی به محدوده حمایتی نزدیک شد

سه‌شنبه سبز بورس

به گفته عنایت، اگر انتشار اوراق به طور مکرر از سوی شرکت‌ها انجام شود، یک طرح حمایتی هم برای بازار و هم برای خود شرکت‌ها است، اما اگر این کار موقتی باشد فقط یک مسکن مقطعی است و نیاز نقدینگی بازار را تأمین نمی‌کند. وجه حاصله از تزریق نقدینگی اگر برای تأمین منابع یا زیرساخت شرکت‌ها استفاده شود قطعاً نتیجه بهتری نصیب بازار می‌شود. این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه مشکل اساسی کشور رشد اقتصادی است، ادامه داد: اگر هلدینگ‌های بزرگ طرح حمایتی ادامه‌دار برای توسعه بازار سرمایه داشته باشند، به طور قطع دولت هم باید پشتیبانی از بورس را آغاز کند تا حداقل تحول اقتصادی از یک بازار شروع شود.

او به حضور سهامداران تازه‌وارد در دو سال گذشته به بازار سرمایه اشاره کرد و گفت: ورود بدون شناخت به این بازار موجب شد تا شاهد رشد بی‌رویه قیمت سهام شرکت‌ها باشیم؛ هجوم بی‌سابقه مردم به بازار باعث شد تا تعداد کدهای سهامداری در کنار سهام عدالت از ۸ میلیون به بیش از ۵۰ میلیون برسد. مشکل چنین رشدی این بود که نتوانستیم نیاز آنها را پاسخ دهیم. البته مردم مقصر نیستند و نباید سرزنش شوند، زیرا با وجود تورم در اقتصاد، آنها ناچار به حفظ سرمایه خود هستند تا قدرت خریدشان را حفظ کنند.

به اعتقاد عنایت، شرایطی که بورس امروز با آن دست و پنجه نرم می‌کند تاوان رفتارهای هیجانی در سال گذشته است که حل کردن آن به سادگی امکان‌پذیر نیست، تنها راه حل این است که سهامداران فقط با دید بلندمدت در بورس سرمایه‌گذاری کنند و سهام‌شان را ارزان نخرند و به سرمایه و پس‌اندازشان ضرر نزنند. اگر سهم‌شان خوب و بنیادی است آن را حفظ کنند و مطمئن باشند که ضرر نمی‌کنند زیرا بازار به زودی در مدار طبیعی خود قرار می‌گیرد.

اقبال بورس با انتشار گزارش ۳ ماه شرکت‌ها

همچنین علیرضا تاجبر با بیان اینکه با انتشار گزارش سه ماه شرکت‌ها دوباره توجهات به سوی بورس جلب می‌شود، به ایرنا گفت: این موضوع با انتخابات ریاست جمهوری و روشن شدن موضع جدید دولت درباره بورس هم‌زمان می‌شود، همچنین اجرای مصوبات سران قوا نیز می‌تواند دوباره اعتماد را به بازار بازگرداند.

این کارشناس بازار سرمایه به اقدامات صورت گرفته در بازار برای بازگشت دوباره رشد به معاملات اشاره کرد و افزود: اقدامات زیادی در شش ماه گذشته برای بهبود وضعیت بازار و کاهش هیجان‌های ایجادشده در بازار اتخاذ شد، اما اجرای آنها به مرحله نهایی نرسید و این امر باعث

فرصت امروز؛ شاخص بورس تهران در معاملات روز سه‌شنبه بیش از ۲۱ هزار واحد رشد کرد و به محدوده حمایتی نزدیک شد. شاخص کل بورس از همان اولین ساعات معاملات بیست و یکمین روز اردیبهشت ماه رشد خیره‌کننده‌ای داشت و تنها در یک ساعت نخست حدود ۱۲ هزار واحد افزایش پیدا کرد، تا در پایان معاملات روز سه‌شنبه با رشد ۲۱ هزار و ۹۳۴ واحدی در ارتفاع یک میلیون و ۱۷۹ هزار واحد ایستد. در این روز سایر شاخص‌ها نیز صعودی بودند و ازجمله شاخص کل (هم‌وزن) با ۱۸۶ واحد افزایش به ۴۱۹ هزار و ۲۵۰ واحد و شاخص قیمت (هم‌وزن) با ۱۲۱ واحد رشد به ۲۷۲ هزار و ۲۰۹ واحد رسید. شاخص بازار اول ۱۹ هزار و ۶۶۴ واحد و شاخص بازار دوم ۳۱ هزار و ۹۰۳ واحد افزایش داشت. در معاملات چهارمین روز هفته بیش از ۵ میلیارد و ۹۸۶ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۴۷ هزار و ۴۲۳ میلیارد ریال داد و ستد شد. نمادهای سایپا (خسایپا)، ملی صنایع مس ایران (فملی)، ایران خودرو (خودرو)، گسترش سرمایه‌گذاری ایران خودرو (خگستر)، گروه دارویی برکت (برکت)، شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (شستا) و فولاد مبارکه اصفهان (فولاد) ازجمله نمادهای پرتراکنش بودند. گروه فلزات اساسی هم در معاملات این روز صدرنشین برترین گروه‌های صنعت شد و در این گروه ۳۵۶ میلیون و ۲۷ هزار برگه سهم به ارزش ۵هزار و ۲۳۵ میلیارد ریال دادوستد شد. در آن سوی بازار سرمایه نیز شاخص فرابورس بیش از ۱۵۳ واحد افزایش داشت و بر روی کانال ۱۷ هزار و ۴۲۷ واحد ثابت ماند.

توصیه به نگهداری و ارزان نخر وختن سهام

بورس تهران متأثر از تمهیدات جدید بورسی در دو روز گذشته سبزپوش شد و در مجموع بیش از ۲۶ هزار واحد افزایش یافت. در این بین، یک کارشناس بازار سرمایه به سهامداران توصیه کرد که به هیچ عنوان سهم‌شان را ارزان نخر وختند، زیرا هیچ‌گاه باقی‌ماندن در بازار سهام ضرر ندارد و با توجه به روند بورس در دو روز گذشته به نظر می‌رسد بازار در مدار طبیعی خود قرار گرفته است.

ابراهیم عنایت، انتشار اوراق در بازار سرمایه را گامی مثبت ارزیابی کرد و به سنا، گفت: تزریق ۲۴ هزار میلیارد تومان به بازار سرمایه یعنی ورود نقدینگی جدید به این بازار که این اتفاق می‌تواند قفل بازار را باز کند و راهگشا باشد. انتشار اوراق و تزریق نقدینگی در بازار سهام یکی از راهکارهایی است که باید زودتر انجام می‌شود، هرچند اکنون هم دیر نشده و با شروع و ادامه این کار، به طور حتم روند بازار سهام تغییر خواهد کرد زیرا این تصمیم در جهت متعادل‌سازی بازار انجام می‌شود.

بانک مرکزی دستورالعمل تملک سهام بانک‌ها را ابلاغ کرد

چگونه سهامدار بانک‌ها شویم؟

علاوه بر این، شرایط تملک سهام بیش از ۲۰ تا ۳۳ درصد نیز به این شرح است: (۱) فاقد سابقه بدهی غیرجاری بیش از ۵ درصد حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس دو بانک طی دو سال گذشته. (۲) فاقد حکم ورشکستگی به تصقییر و یا ناشی از تقلب در شرکت‌های ورشکسته طی پنج سال گذشته. (۳) اشخاص حقیقی و حقوقی دارای حداقل ۸۰ درصد مجموع سهام تحت تملک مالک واحد، دارای فعالیت، تجارب و سوابق کاری مؤثر در زمینه پولی و یا مالی به تشخیص بانک مرکزی باشند. (۴) دارای برنامه عملیاتی مورد تأیید بانک مرکزی برای اداره امور مؤسسه اعتباری باشد.

براساس این گزارش، همچنین برای اینکه بتوانید مالک سهام بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی شوید باید به منظور اخذ مجوز از بانک مرکزی، مدارک زیر را تهیه و ارسال کنید: (۱) اعداد سهام مورد تقاضا جهت تملک. (۲) اسناد و مدارک معتبر جهت احراز شرایط مندرج در ماده ۹ دستورالعمل. (۳) صورت‌های مالی حسابرسی شده سه سال گذشته برای اشخاص حقوقی. (۴) اطلاعات کامل مالکان به انضمام اطلاعات مربوط به هیأت مدیره، مدیر عامل و سایر مدیران مالکان مذکور. (۵) فهرستی از سهامداران دارنده حداقل ۵درصد سهام مالکان. (۶) اظهارنامه حاوی اطلاعات مربوط به دارایی و بدهی به همراه اطلاعات مربوط به درآمد و سایر جریان‌ات نقدی، برای اشخاص حقیقی. (۷) فرم

